

ÎNAINTEA PRIMULUI GONG

Peste puține zile va începe o nouă stagiune teatrală, nouă prin semnificațiile ei, în măsura în care va ști să beneficieze de întreaga vitalitate spirituală la care ne cheamă recente documente ideologice de partid.

Lunile de vară au constituit o epocă de activitate laborioasă : direcțiile teatrelor și secretariatele literare au lucrat intens la definitivarea repertoriului, dar, mai mult decît atât, la clarificarea unei politici de repertoriu, menită să constituie temelia ideologică a oricărei activități teatrale.

În această clipă, repertoriile, gîndite temeinic și cu simț de răspundere, sînt în curs de definitivare. O lectură, fie și fugară, ne arată că, departe de a ne afla în fața unei simple liste de piese, alese la întîmplare, sîntem confrunțați cu un registru de inițiative entuziaste.

În centrul tuturor repertoriilor se află piesa originală românească, clasică sau contemporană. Dramaturgia originală, scrisă între cele două războaie mondiale, își are, în sfîrșit, un loc mult mai bine gîndit. Din marea literatură clasică universală au fost alese titluri de glorie, alături de care figurează piese contemporane de o nobilă încărcătură ideologică, scrise în țările socialiste, aflate într-o bună tovărășie cu drame și comedii de o demnă atitudine umanistă, realizate de scriitori progresiști de pe alte meridiane.

De aici înainte se cuvine să intre în acțiune al doilea eșalon : al regizorilor inspirați și al interpreților dărușiți, chemați să ridice piesa la verticala scenei.

Nu vom spune un lucru nou cînd vom reaminti că dintr-un text exemplar se poate realiza și un spectacol grandios, dar și o reprezentație fadă, aridă, anodină și indiferentă.

Ne ferim să impunem formule, dar nu ne putem împiedica să reafirmăm un principiu : atunci cînd direcția de scenă este condusă de un unic interes : al comunicării fondului de idei pe care-l încifrează textul dramatic, cînd toate strădanile interpretative sînt subsumate acestui obiectiv, există toate temeiurile să se realizeze un spectacol interesant, original, convingător, pasionant. Dimpotrivă, atunci cînd fondul de idei al piesei este sacrificat în beneficiul oricărui artificiu formal, există toate riscurile ca spectacolul, monedă fără acoperire, să comunice, eventual, doar o falsă strălucire, incapabilă să capteze interesul și adeviziunea spontană a

publicului. O asemenea abordare a problemei artei regizorale nu exclude fan-
tezia, experimentul de calitate, inovația cutezătoare, ci le implică cu aceeași forță
cu care întoarce spatele rutinei, șablonului, poncifului și mediocrității.

Ne aflăm în perioada febrilă când se află în stadiu avansat munca de dis-
tribuire a rolurilor. Ne asumăm răspunderea de a reaminti un alt loc comun : dis-
tribuția e un act major de creație.

Toate trupele teatrale numără în rândurile lor actori de excepție și actori
utili. Dar dincolo de această lege, mai există una : a interpretului potrivit, în rolul
potrivit. Marele actor Morțun a fost socotit ani de zile un interpret de valoare
modestă. A fost suficientă o fericită inspirație regizorală care să-l distribuie în
Actorul din Azilul de noapte, pentru ca publicul și critica să constate că se află
în fața uneia dintre cele mai strălucite personalități ale teatrului românesc. Avem
sentimentul că directorii noștri de scenă sînt chemați să facă asemenea desco-
periri uluitoare, în rândurile actorilor noștri aflîndu-se inepuizabile rezervoare de
surprize.

Odată spectacolul ajuns în oglinda scenei, în acea seară de înfrigurări și
de emoții, care este premiera, se cuvine să intre în acțiune al treilea eșalon : direc-
ția administrativă a teatrului.

Îndeobște, acest detașament, atît de prețios, se ține, la noi, într-o rezervă
intimidată, cînd rolul său este, sau ar trebui să fie, activ și inspirat. Se afirmă tot
mai tare, în toate domeniile și la nivelul tuturor îndeletnicirilor, o nouă știință :
a pieții. Teatrul nu poate să rămînă indiferent la o asemenea solicitare. Direcțiile
administrative sînt obligate să cunoască aprehensiunile spectatorilor, gustul,
timpul lor liber, posibilitățile lor de deplasare, tot atîtea secrete cite pot asigura
o sală de spectacol plină sau, dimpotrivă, una frecventată doar pe jumătate.
Propaganda în jurul unui spectacol, popularizarea lui, nu se poate rezuma la un
caiet de sală, cenușiu și anost, la un afiș lipsit de atracțiozitate. Direcțiile adminis-
trative ale teatrelor noastre sînt chemate să îndeplinească rolul unui stat major,
pus în serviciul și al publicului și al teatrului, deopotrivă.

Avem mijloace de informare dintre cele mai eficiente. Ne gîndim în pri-
mul rînd la puternicul sistem de influențare a publicului pe care-l reprezintă ra-
dioul și televiziunea. Dar sînt și alte nenumărate căi de certă eficacitate : pa-
nouri în curtea marilor unități industriale, case de bilete în diferite colțuri ale
orașului, asigurarea unor mijloace de transport, comode, la ieșirea din teatru,
reprezentări în cartiere, matinee pentru studenți și școlari, conferințe experimen-
tale cu prezentarea unor fragmente de spectacol, folosirea jurnalului cinemato-
grafic pentru anunțarea unui viitor eveniment teatral. Și sîniem departe de a fi
epuizat metodele prin care un teatru își poate afirma prezența în mijlocul cetății.

Începem o stagiune nouă. Sîntem profund încredințați că, stimulați de re-
cente documente ideologice de partid, toți factorii ce prezidă la buna desfășu-
rare a vieții noastre teatrale, vor intra într-o competiție fericită a inițiativelor,
conduși de un unic țel : asigurarea unei stagiuni de succese și împliniri, de trium-
furi artistice sortite să satisfacă și munca plină de abnegație a actorilor, și exi-
gențele, neconținut sporite, ale spectatorilor.

Peste puține zile se vor aprinde reflectoarele și va suna primul gong.

Să fie gongul ce anunță satisfacțiile noastre comune !

Aurel Baranga